

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Onuphrii Panvinii De Trivmpho Commentarius

Panvinio, Onofrio

Helmetadi[i], 1676

De Triumpho Navali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10300

gessisse Romæ nuntiatum esset, statim ei à Senatu in aliquot dies ad omnia templa publicæ supplicationes fierent, quas C. Cæfari, bello Gallico occupato, frequenter decretas fuisse, in ejus Commentariis legimus. Atque hæc fere sunt, quæ de triumpho majore, sive curuli, apud veteres scriptores extare didicerim.

(Triumphus prærogativa, supplicatio.

DE TRIUMPHO NAVALI.

Triumphorum autem (ut dixi) alii terrestres, alii *navales* erant; alii Romæ, alii in monte Albano acti. Ad triumphos autem terrestres, & Romæ actos, quæ supra satis abunde diximus, pertinent. Cujus primus apud Romanos institutor fuit Romulus. *Triumphum vero navalem, qui concedebatur Imperatori, qui classem hostium superasset, de Pœnis primus apud Rom. egit Anno Urbis CDXCIV. C. Duilius consul. Cujus rei ita meminisse Florus ex Livio, in Epitome lib: XVII. C. Duilius Consul adversus classem Pœnorum prospere pugnavit, primusque omnium Romanorum ducum navalis victoriæ duxit triumphum. Ob quam causam ei perpetuus quoque honos habitus est, ut revertenti à cæna, tibicine canente, funale præferretur. Hanc rem ita tradit Polybius: Cn. Cornelius Consul classi præfectus, omnibus navibus, ubi perfectæ essent, ad fretum venire jussis, ipse cum XVII. Messanam contendit. Inde quum paratis necessariis rebus, quadam oblata spe, aliquanto celerius, quam necesse erat, Liparas cum XVII. navibus concessisset, ibi ab Hannibale Pœnorum Duce conclusus, & captus est.*

Triumphus navalem quis primus egerit?

in libro
origines
lib: 11

nibal cum classem Romanorum speculandam iret, atque impro-
 viso in eam instructam incidisset, magna suarum navium
 parte amissa, ipse vix vivus fugit. His rebus auditis C.
 Duilius pedestribus, quibus praerat, copijs tribunis mili-
 tum traditis, ad classem se contulit, ac Pœnos, navali præ-
 lio congressus, devicit. Hannibal vix Carthaginem incolu-
 mis rediit. Et Florus lib: II. cap: I. Duilius victor ad
 Liparas, mersa & fugata hostium classe, primum illum
 maritimum egit triumphum, cujus quod gaudium fuit?
 Quum Duilius Imperator, non contentus unius diei tri-
 umpho, per vitam omnem, ubi à cœna rediret, præluere
 funalia, & præcinere sibi tibias iussit, quasi quotidie tri-
 ampharet. Itaque apud Ciceronem Cato ita loqui-
 tur; C. Duilium M. F. qui Pœnos primus classe device-
 rat, redeuntem à cœna senem saepe vidi puer. Delectabatur
 crebro funali, & tibicine, quæ sibi nullo exemplo privatus
 sumferat. Tantam licentiam dabat gloria. Eadem Eutro-
 pius lib: II. Orosius lib: IV. cap: VII. Valerius Maxi-
 mus lib: III. cap: VI. Plinius lib: XXXIV. cap: V. Cor-
 nelius Tacitus lib: II. Auctor de viris illustribus, & Fron-
 tinus Stratag: lib. xv. cap: VI. Duilio autem ob na-
 valem hanc victoriam Statua cum columna rostrata in
 Foro Romano decreta fuit, cujus meminit Plinius
 lib. xxxiii. cap: I. & Quintilianus lib: I. cap. de Or-
 tographia. Ejus autem basi inscriptio, antiqua illa
 scribendi ratione, incisa erat, quam superioribus an-
 nis:

Columna
 Duilij ro-
 strata.

nis in Capitolinis Urbis ruinis repertam, quantum
 licuit, ex autoritate veterum scriptorum, ab *Antonio*
Augustino Ilrdeasi Episcopo, *Carolo Sigonio*, &
Fulvio Ursino suppletam, nos hic imprimendam cu-
 ravimus. Triumphos navales celeberrimos inter
 ceteros post *C. Duilium* egerunt *Q. Lutatius*, qui &
 ipse *Pœnicam*, & *Cn. Octavius*, qui *Macedonicam*,
 classes superarunt. Quos in omnibus terrestribus
 triumphis similes fuisse existimo, nisi quod victoris
 Ducis currum præcederent navium, & triremium
 victarum simulachra; item currus, rostris navium,
 harpagonibus, remis, & ceteris maritimis instru-
 mentis, eo bello captis, onusti. In reliquis vero
 cum triumpho terrestri conveniebat.

Triumphus
 navales
 post Duilium actis.

DE TRIUMPHIS EXTRA URBEM, VEL PRÆ-
 TER VETEREM CONSVETVDINEM ACTIS.

DE triumphis autem in monte *Albano* actis, & ejus
 instituti causa, hæc quæ dicam, habeo. *Vale-*
rius lib. III. cap. VI. *Papirius Maso*, cum bene gesta
Republica triumphum à *Senatu* non impetrasset, in *Albano*
 monte triumphandi, & ipse initium fecit, & ceteris postea
 exemplum præbuit: proque laurea corona, quum alicui spe-
 ctaculo interesset, myrtea usus est. In Capitolinis quo-
 que Triumphorum Tabulis ita notatum est. C. PA-
 BIRIUS. C. F. L. N. MASO. COS. AN. DXXII.

Masonis
 triumphus
 in monte
 Albano.